

TALOUSARVIOALOITE 444/2001 vp

Määrärahan osoittaminen ammattikorkeakoulutoiminnan kehittämiseen alhaisen koulutustason maakunnissa

Eduskunnalle

Väestön koulutustasossa on erittäin suuria eroja maakuntien välillä. Ammattikorkeakoulututkintoon johtavan koulutuksen tarjonta on osassa maakuntia poikkeuksellisen alhainen. Näissä maakunnissa tarvitaan voimakkaita toimenpiteitä väestön koulutustason parantamiseksi ja osaamisen vahvistamiseksi vastaamaan elinkeinoelämän ja yhä voimistuvan kansainvälistymisen tarpeita.

Valtioneuvoston 29.12. 1999 hyväksymän kehittämissuunnitelman "Koulutus ja tutkimus vuosina 1999—2004" tavoitteeksi on kirjattu, että "Koulutustarjonnan alueellista tasapainoa parannetaan ottaen huomioon työvoiman kysyntä ja väestökehityksen muutokset". Ko. kehittämissuunnitelmaan liittyvän mitoitustaloussuunnitelman mukaan ammattikorkeakoulujen opiskelupaikkoja lisätään 1 000 opiskelupaikalla koko maassa vuosina 1999—2004, mikä on 250 opiskelijapaikkaa vuodessa. Nykyinen taloudellinen kehitys osoittaa, että ammattikorkeakoulujen opiskelupaikkojen lisätarve on Etelä-Suomessa ja etenkin Itä-Uudenmaan maakunnassa, missä väestönkasvu on suuri, huomattavasti suurempi kuin koko maassa.

Opetusministeriö ja ammattikorkeakoulut sopivat tavoite- ja tulossopimuksissa vuosittain mm. ammattikorkeakoulujen koulutustarjonnan ja voimavaroista. Kun vuoden 2002 sopimukset tehdään, tulee pyrkiä tasapainottamaan alueellisesti ammattikorkeakoulujen koulutustarjontaa. Vuonna 2001 aloituspaikkoja on tarjolla

koko maassa keskimäärin 37 %:lle 19—21 vuotiaiden ikäluokasta. Alhaisin suhdeluku, 28 %, on Itä-Uudellamaalla ja korkein, 50 %, Pohjanmaalla. Esimerkiksi Uudenmaan suhdeluku on 39 %. Koko korkeakoulusektorin aloituspaikkamäärä vastaa 66 % nuorisoiäluokasta. Ammattikorkeakouluhankkeet ovat Itä-Uudellemaalle tärkeitä koulutustason ja työllisyyden parantamiseksi erityisesti, kun Itä-Uudenmaan alueen nuorison koulutustaso on alhainen verrattuna koko maan tasoon.

Opetusministeriön tulee tasapainottaa ammattikorkeakoulututkintoon johtavan koulutuksen tarjontaa maakuntien välillä. Itä-Uudellemaalle tulee väestöä kohden myöntää oikeudenmukaisempi määrä aloituspaikkoja maakunnassa toimiville ammattikorkeakouluille. Näin taattaisiin suomenkielisen ja ruotsinkielisen ammattikorkeakouluopetuksen saaminen maakuntaamme ja järjestely antaisi myös alueellisesti nykyistä tasaisemman tarjonnan ammattikorkeakouluopetuksessa oppilaitosten toiminta-alueella.

Osassa maakuntia ei ole lainkaan tai juuri lainkaan yliopisto- tai korkeakouluopetusta. Tämän vuoksi ammattikorkeakoulujen kehittäminen on ensiarvoisen tärkeää. Kehittämisen tulee vahvistaa niiden ammattikorkeakoulujen ja yksiköiden asemaa, jotka sijaitsevat alhaisen koulutustason alueilla. Toimenpiteinä voivat olla sekä korotettu opiskelijakohtainen osuus ja/tai näiden yksiköiden perustoimintojen vahvistaminen ja kehittämisprojektien tukeminen.

TAA 444/2001 vp — Klaus Hellberg /sd ym.

Edellä olevan perusteella ehdotamme kunnioittaen,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2002 talousarvioon momentille 29.20.30

lisäyksenä 4 000 000 euroa alhaisen koulutustason maakuntien ammattikorkeakoulujen ja ammattikorkeakouluyksiköiden kehittämiseen.

Helsingissä 18 päivänä syyskuuta 2001

Klaus Hellberg /sd
Ilkka Taipale /sd

Matti Saarinen /sd
Risto Kuisma /rem